

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 5 i anledning av landstingsman Anders Forsbergs med fleras förslag om avlåtande av en skrivelse till Presidenten i anledning av lagen innehållande särskilda stadganden rörande landskapet Ålands befolkning.

Landstinget har till Lagutskottets utlåtande remitterat förenämnda förslag och får i anledning därav Utskottet, som enhälligt förenat sig om detsamma, vördsamt föreslå, att den föreslagna skrivelsen måtte av Landstinget avlåtas i följande, endast i obetydande mån förändrade lydelse:

"TILL PRESIDENTEN.

Den 24 juni 1921 beslöt Nationernas Förbunds Råd, att suveräniteten över Ålandsöarna skulle erkännas tillhöra Finland, och under punkt 3 i sagda beslut fastslog Rådet samtidigt, att de nya garantier, som skulle intagas i självstyrelselagen, främst borde hava till ändamål att bevara svenska språket i skolorna, att bibehålla jordbesittningen i befolkningens egna händer, att fastställa skäliga gränser för inflyttades förvärvande av rösträtt, samt att säkerställa utnämningen av landshövding, som åtnjuter befolkningens förtroende.

Ehuru i beslutet tydligt och klart utsäges, att ett av de nya garantiernas främsta ändamål är att bibehålla jordbesittningen i befolkningens egna händer, har Finlands Riksdag givit § 5 i lagen, innehållande särskilda stadganden rörande Ålands befolkning, en sådan avfattning, att, om sagda paragraf tolkas enligt ordalydelsen, Rådets förenämnda beslut om jordbesittningen varder värdelöst.

Då det moment i Rådets beslut, som hänför sig till jordbesittningen, är av utomordentligt stor betydelse för landskapets inbyggare, ja, för Ålands hela framtid, kan Ålands Landsting icke med nödig tillförsikt och med en känsla av trygghet skrida till sina maktpåliggande värv,

innan det erhållit klart besked därom, att med laga bo och hemvist i § 5 avses detsamma som i § 3, nämligen att vederbörande under en oavbruten tidföljd av fem år på Åland haft laga bo och hemvist.

Alldenstund Ålands Landsting finner ett otvetydigt stadgande rörande jordbesittningen, så formulerat, att det står i full samklang med Nationernas Förbunds Råds beslut av den 24 juni 1921 utgöra en av hörnstenarna för den åländska självstyrelsen och i de Ålands befolkning tillförsäkrade garantierna, får Ålands Landsting vördsamt anhålla, det Ni Herr President, ville giva Eder regering i uppdrag att utarbeta proposition till sådan ändring av menanämnda § 5, att densamma blir i överensstämmelse med Rådets beslut av den 24 juni förlidet år, ävensom att denna proposition i sinom tid förelägges Finlands Riks g.

Då Ålands Landsting är livligt övertygat om att Ni, Herr President, skall finna här ovan framförda synpunkter fullt riktiga, och då enda syftet med denna framställning är att genom en ny lagstiftningsakt ernå, vad Ålands befolkning vid Ålandsfrågans avgörande av Nationernas Förbunds Råd högtidligen tillförsäkrades, vågar Landstinget emotse, att denna framställning skall vinna beaktande, ävensom att Landstinget av Eder, Herr President, erhåller bekräftelse härå i form av en särskild skrivelse."

Carl Björkman

Arthur Gylling Torsten Rothberg

Johannes Eriksson Robert Rosenblad.

Mariehamn den 10 juli 1922.

Till Ålands Landsting.

I skrivelse av den 10 innevarande juli har Ålands Landsting anhållit om utarbetande och överlämnande till Riksdagen av proposition till sådan ändring av 5 § i den av Riksdagen antagna lagen innehållande särskilda stadganden rörande Ålands befolkning, att paragrafen bragtes i överensstämmelse med Nationernas Förbunds Råds beslut av den 24 juni 1921; och har i skrivelsen tillika antytts, att innehållet av sagda paragraf borde närmare ansluta sig till 3 § i samma lag.

Förenämnda 5 § har, på sätt jämväl av här bilagda texter framgår, till ifrågavarande delar i Regeringens proposition ingått och av Riksdagen antagits ordagrant överensstämmande med ordalydelsen av den förbindelse, som Regeringen till följd av beslutet av den 24 juni 1921 avgav till Nationernas Förbunds Råd och som Rådet för sin del den 27 i samma månad godkände såsom nämnda besluts exakta text; och enahanda är fallet med 3 §. Den av Landstinget nu påyrkade ändringen skulle således innebära en uppenbar avvikelse från den ståndpunkt i frågan, som av Nationernas Förbunds Råd omfattats och av Riksdagen godkänts.

Med hänsyn härtill har Landstingets skrivelse icke föranlett åtgärd i oförmålt syfte, vilket härmed Landstinget till kännedom meddelas.

Helsingfors, den 21 juli 1922.

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t

K. J. Hanberg

T.f. Justitieminister

W. J. J. J. J.